

anne frank stichting

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t. a.v. mevrouw (10)(2e)
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Postbus 730
1000 AS Amsterdam

Kantooradres:
Westmarkt 10
T 020 556 71 00
F 020 (10)(2e)
www.annefrank.org

Rabobank
(10)(2g)
BIC: RABO NL 2U

ING Bank
(10)(2g)
BIC: INGB NL 2A

KvK 33129466
BTW NL00 29 54 485 B01

Amsterdam, 14 juli 2020

Onze referentie: [Tik hier onze referentie]
Betreft: Tussenrapportage instellings subsidie 2020, subsidiernr. 329670,
relatienummer: 9835
Project: Leren van de Oorlog 2020 / EPN 20-001 t/m 20-012

Geachte mevrouw (10)(2e)

Op 27 september 2019 diende de Anne Frank Stichting bij het ministerie van VWS – Eenheid Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII – een aanvraag in voor een instellingssubsidie. Deze werd op 12 november 2019 door het ministerie gehonoreerd.

De uitbraak van Covid-19 heeft een grote impact op de Anne Frank Stichting. Op 12 maart moest de Anne Frank Stichting het Anne Frank Huis sluiten voor bezoekers, op 16 maart sloten de scholen in heel Nederland, op 17 maart sloten de kantoren van de Anne Frank Stichting. Niet alleen het museum maar ook het educatieve werk van de Stichting werd getroffen. Verschillende activiteiten die gepland stonden in het kader van Leren van de Oorlog moesten stilgelegd worden of anders uitgevoerd worden.

De samenleving ging medio maart voor een groot deel op slot waardoor onze doelgroepen moeilijker te bereiken waren. Sommige activiteiten konden online worden aangeboden, andere moesten worden afgelast. Na de zomer zal er verder nagedacht worden over nieuwe educatieve concepten die rekening houden met 'social distancing' en met een gewijzigde realiteit in het voortgezet onderwijs het middelbaar beroepsonderwijs (distance learning).

Daarnaast verkeert de Anne Frank Stichting door het mislopen van inkomsten uit het museum financieel in zwaar weer. Veel workshops en seminars worden daar door niet langer door freelance docenten aangeboden maar door vaste medewerkers. De tarieven van freelancers die nog wel ingezet worden zijn sinds het indienen van de subsidieaanvraag niet gewijzigd.

We zijn op dit moment ook bezig ons aanbod en de manier waarop we dat tot nu toe verspreiden te herzien. De Anne Frank Stichting kan in de komende jaren minder producten gratis aanbieden.

Subsidienr. 329670

Tussenrapportage

Door middel van gesprekken hebben we u sinds begin april op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen als gevolg van de corona-crisis. In deze tussenrapportage willen we u een helder beeld geven van de werkzaamheden die in grote lijnen door kunnen gaan zoals ze gepland waren. U vindt tevens een beschrijving van de werkzaamheden die in geringere omvang moeten plaatsvinden, werkzaamheden die we volledig moesten stopzetten en werkzaamheden die oorspronkelijk niet gepland waren.

Budgettair zijn er enkele wijzigingen waardoor we een gewijzigde begroting meesturen: We verwachten dat de materiele kosten met ca. (10)(1c) en de (10)(1c) (10)(1c) (10)(1c)

Alle kosten die niet door uw subsidie worden gedekt worden door de Anne Frank Stichting gedragen. (10)(1c) (10)(1c)

Deze verhoudingsgewijs forse eigen bijdrage van 62 procent is slechts mogelijk omdat een groot deel van de personele kosten door de NOW-regeling gedekt kan worden. Daardoor zijn we in staat het programma zo veel mogelijk volgens het ingediende plan uit te voeren. Vanwege de uiterst moeilijke financiële situatie waarin de Anne Frank Stichting door de uitbraak van Covid-19 verkeert zullen we in de komende twee jaar (2021 en 2022) niet in staat zijn om de eigen bijdrage aan het totale pakket 'Leren van de oorlog' op de gebruikelijke manier in te brengen en blijven graag met u in gesprek over een hogere bijdrage van uw ministerie voor deze periode.

Op de volgende pagina's willen wij u een overzicht geven van de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen.

In twee aparte bijlagen vindt u een bijgestelde begroting en een overzicht van oorspronkelijk geplande en bijgestelde resultaten.

Met vriendelijke groet,
ANNE FRANK STICHTING

(10)(2e)

Subsidienr. 329670

Tussenrapportage

Domein 1: Kennisvergaring en -overdracht

Monitoronderzoek Rechtsextremisme

Na de zomer publiceren we het surveyonderzoek dat door het Verwey-Jonker Instituut in 2019 opgesteld werd¹. Er komt tevens een Engelse samenvatting van deze publicatie waarvoor we het bedrag voor vertaalkosten verhoogd hebben. Verder werken we volgens planning aan de onderzoeksrapportage extreenrechts over 2018 en 2019.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR 10)(1c
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR 10)(1c
 begroting personele kosten: (10)(1c)

De onderzoeksprojecten naar antisemitisme in het voortgezet onderwijs en de omgevingsanalyse 'versterken verbindende krachten' hebben we echter on hold moeten zetten. We komen tot de conclusie dat we in deze periode geen betrouwbare resultaten mogen verwachten waarop we beleid voor de komende jaren kunnen gaan bouwen. We hebben besloten beide onderzoeken met minimaal een jaar uit te stellen.

Onderzoek Antisemitisme in het Voortgezet Onderwijs

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR 0)(1c
 oorspronkelijke begroting personele kosten: (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR 10)(1c

Vergroten interne en externe kennis

Alle geplande activiteiten van dit deelproject zijn stopgezet en worden indien mogelijk in de planning voor 2021 opgenomen. We willen echter nog wel voorwerk doen voor de omgevingsanalyse en voor de bijscholing van medewerkers. De projectleider werkt aan een design van een training, doet deskresearch, gaat op zoek naar meest relevante experts en meest relevante theorieën.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR 10)(1c
 herziene begroting (tussenrapportage) materiële kosten: EUR 0)(1c
 oorspronkelijke begroting personele kosten: (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

Domein 2: Onderwijs

Basisonderwijs en pabo-opleidingen

We verwachten dat de meeste beoogde resultaten worden behaald, echter met de volgende wijzigingen: in plaats van 5 werkvormen bij het

¹ zie aanvraag tot vaststelling voor 'Leren van de oorlog 2019', Activiteitenverslag, pagina 4

Subsidienr. 329670

Tussenrapportage

voorleesverhaal voor basisschoolleerlingen ontwikkelen we 10 werkvormen. De geplande digitale werkvorm bij de Anne Frank krant in teken van vrijheid werd een werkvorm² bij het videodagboek³ dat in april 2020 werd gelanceerd. De werkvorm bij het bestaande spel 'Terra Nova' hebben we vanwege strategische keuzes binnen de Anne Frank stichting stopgezet: we zullen voortaan scherpere keuzes moeten maken op welke terreinen we educatief actief willen zijn en willen ons in het domein burgerschapsonderwijs focussen op het vo en het mbo. Van de tien geplande workshops op pabo's verwachten we dat er zes worden gegeven, al dan niet online. Personele kosten: een collega die we met een projectaanstelling begroot hadden kreeg m.i.v. 1 februari een vast contract. Hij verlaat de Anne Frank Stichting echter per 1 augustus om weer in het onderwijs te gaan werken. Zoals hierboven uitgelegd wordt zijn vacature niet ingevuld. De projectleider werkt daardoor duidelijk meer uren dan oorspronkelijk begroot.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

oorspronkelijke begroting personele kosten: (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

Voortgezet onderwijs en mbo

Een groot aantal gastlessen op (mbo)scholen en een aantal docenttrainingen konden niet geven worden. In het najaar kunnen deze niet allemaal ingehaald worden, mede omdat we de nodige menskracht niet hebben: veel freelancers zijn niet meer beschikbaar, een collega verlaat ons per 1 augustus en een collega gaat per 20 augustus met zwangerschapsverlof. Vanwege de moeilijke financiële situatie waarin we verkeren kunnen we vacatures voorlopig niet invullen.

Van de 10 geplande communicatietrainingen 'Reageren op discriminerende opmerkingen' hebben we één training uitgevoerd voor de uitbraak Covid-19; we zijn van plan om in het najaar nog een training aan een ROC aan te bieden als testcase voor een training met 1,5 m afstand.

De 10 geplande studiedagen voor docenten over het gebruik van de online toolbox 'Stories that Move' gaan door, al dan niet in de vorm van online webinars.

Deze toolbox wordt zoals gepland aangevuld met twee nieuwe lessen/filmpjes.

De geplande 15 trainingen 'Vooroordelen bespreekbaar maken in de les' voor docenten (vo en mbo) kunnen we niet realiseren.

De 2 studiedagen 'Lesgeven over de Holocaust' konden niet plaatsvinden en kunnen in het najaar niet meer worden ingehaald.

De 'werkvorm 75 jaar vrijheid' is gerealiseerd in vorm van werkbladen bij de 7 educatieve extra's⁴ bij het videodagboek met een docentenhandleiding. De werkvormen zijn geschikt voor 'distance learning'.

Tijdens de lockdown is intensief gewerkt aan de herziening van ons educatieve aanbod. In het najaar wordt dit voortgezet met een focus op 'distance learning' en een herziening van de manier waarop we producten en diensten aanbieden; dit zal niet langer in alle gevallen gratis kunnen.

² <https://www.annefrank.org/nl/educatie/product/152/anne-frank-videodagboek-in-de-klas/>

³ <https://www.annefrank.org/nl/museum/web-en-digitaal/videodagboek/>

⁴ <https://www.annefrank.org/nl/educatie/videodagboek-in-de-les/>

Subsidienr. 329670

Tussenrapportage

Het Anne Frank docententeam 2020 werd volgens plan in het leven geroepen en bleef (online) bijeenkomen.

We denken dat we van de 75 geplande gastlessen in het mbo er 29 kunnen uitvoeren: 14 zijn voor de uitbraak van Covid-19 gedaan, we denken dat we in het najaar nog 15 gastlessen online kunnen aanbieden.

De scholingsbijeenkomsten voor onze freelance gastdocenten gaan niet door omdat we in 2020 geen gebruik kunnen maken van deze trainers

(gastdocenten). Tijdens het hoogtepunt van de crisis vanwege Covid-19 moesten de overeenkomsten met deze freelancers ontbonden worden.

De personele kosten nemen fors toe omdat het merendeel van de workshops niet langer door externe freelance docenten wordt uitgevoerd maar door vaste staf.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

oorspronkelijke begroting personele kosten: EUR (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

Domein 3: Voetbal

Er waren 40 Fair Play workshops gepland. Voor de uitbraak van Covid-19 werden 15 workshops uitgevoerd maar sindsdien zijn er meer dan 25 geplande workshops afgelast. We rekenen er echter op dit moment op dat we vanaf september 2020 nog 25 workshops kunnen uitvoeren.

In april hebben we een aanvraag ingediend voor de uitbreiding van de activiteiten binnen Domein 5. Deze aanvullende activiteiten vinden plaats in het kader van het zogenaamde aanvalsplan 'Ons voetbal is van iedereen'.

Deze aanvraag is begin juli gehonoreerd. Hierdoor vinden er in 2020 de volgende aanvullende activiteiten plaats:

- 15 Fair Play workshops (bovenop de reeds geplande 40)
- Ontwikkeling van een nieuwe digitale educatieve game Fair Play 2.0 (werktitel)
- Ontwikkeling van een aanpak tegen racistische spreekkoren in Nederlandse voetbalstadions.

Deze aanvullende activiteiten maken echter geen onderdeel uit van deze tussenrapportage. Over deze aanvullende subsidie wordt apart gerapporteerd.

De plannen voor het opzetten van educatieve activiteiten bij FC Utrecht zijn op dit moment nog onduidelijk. Er is in januari en februari een begin gemaakt met dit project, waarvoor FC Utrecht een gift van de Vriendenloterij heeft ontvangen. Door de coronamaatregelen is dit echter stil gevallen. Het is nog niet bekend of FC Utrecht in het najaar in staat zal zijn om weer dit op te pakken. Er zijn dan ook amper materiële kosten aan dit traject verbonden. We zullen FC Utrecht blijven adviseren rond het spreekkorenproject 'Zij aan Zij'.⁵

⁵ <https://www.foutrecht.nl/nieuws/2020/januari/zij-aan-zij-genomineerd-voor-maatschappelijk-project-van-het-jaar/>

Subsidienr. 329670

Tussenrapportage

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)
 begroting personele kosten: (10)(1c)

Domein 4: Politie

We verwachten dat de beoogde resultaten in grote lijnen worden behaald (zie het bijgevoegde overzicht van resultaten voor details). Slechts de geplande gezamenlijke bijeenkomst voor het politieteam, het docententeam en het jongerenteam zal niet worden gerealiseerd. De personele kosten nemen toe omdat er vanwege de mediale aandacht voor het onderwerp 'politie en racisme' veel vragen bij ons binnen komen.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)
 oorspronkelijke begroting personele kosten: EUR (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

Domein 5: Jongeren

We konden 17 nieuwe leden van het Anne Frank Huis Jongerenteam werven. Een tweedaagse startbijeenkomst voor de jongeren kon nog voor de uitbraak van Covid-19 gehouden worden, de andere vijf bijeenkomsten vonden via videoconferenties plaats. We hopen in het najaar nog drie fysieke bijeenkomsten te kunnen organiseren.

We verwachten dat de beoogde resultaten in grote lijnen worden behaald, alleen de Summer School voor het internationale Anne Frank Youth Network met deelnemers uit 16 landen moest worden afgelast. Het wordt vervangen door een 3-daagse videoconferentie.

De (fysieke) netwerkbijeenkomsten voor alumni kunnen vanwege de coronacrisis niet uitgevoerd worden; de bijeenkomsten die in het voorjaar gepland waren moesten worden afgezegd en vanwege tijdgebrek kan de derde geplande fysieke bijeenkomst niet worden aangeboden. In plaats daarvan vinden meer Webinars voor alumni plaats - 5 in plaats van de geplande 3.

Een projectaanstelling werd medio april stopgezet, de vaste medewerkers moeten daardoor meer uren voor hun rekening nemen.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)
 herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)
 begroting personele kosten: (10)(1c)

Domein 6: Digitale vernieuwing en promotie Digitale communicatie en promotie

Gedurende de sluiting van de scholen vanwege Covid-19 hebben de communicatie- en promotieactiviteiten zich gericht op het bieden van tips en tools voor 'leren op afstand' en aandacht voor wat de Anne Frank Stichting biedt aan docenten op het gebied van het bespreekbaar maken van racisme. In het nieuwe schooljaar zal het tweede deel van de campagne gelanceerd worden met een promotiefilmpje en de (digitale) brochures. Veel van de

Subsidienr. 329670

Tussenrapportage

beoogde resultaten kunnen worden behaald (zie bijlage overzicht van resultaten).

In juni hebben we besloten geen promofilmje te produceren over het belang van het versterken van verbindende krachten bij jongeren maar lesmateriaal te gaan ontwikkelen over hetzelfde thema (al dan niet met filmjes).

Van de 5 geplande promotiefilmjes staan er 4 on hold omdat het op dit moment onduidelijk is wat de Anne Frank Stichting in 2021 daadwerkelijk aan haar huidige doelgroepen zal kunnen aanbieden. Enkel het promotiefilmje over onze activiteiten in het voetbal staat nog op de planning.

Omdat de onderzoeken naar antisemitisme in het vo en de omgevingsanalyse niet doorgevoerd worden, staan ook de twee geplande white papers on hold.

We kunnen slechts op 3 beurzen en studiedagen in plaats van de geplande 5 met een informatiestand aanwezig zijn. Op 14 februari waren we vertegenwoordigd op de ProDemos Docentendag Maatschappijleer en plannen in het najaar op nog minimaal 2 beurzen – mogelijk digitaal - aanwezig te zijn.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

begroting personele kosten: (10)(1c)

Nieuwe digitale educatieve tool

We verwachten dat de beoogde resultaten worden behaald, de nieuwe educatieve tool wordt volgens plan ontwikkeld. De personele kosten stijgen iets vanwege een bijgestelde inschatting van de werklust.

oorspronkelijke begroting materiële kosten: EUR (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

oorspronkelijke begroting vaste personele kosten: (10)(1c)

herziene begroting (tussenrapportage): EUR (10)(1c)

